

Op Ruijden den 9ten July 1703

Compareerde voor mij *Abraham van Bart* Coppenheyer
Van Leeuwen *Notaris* by den hove van holl-
land geadmittleert binnen delft residerende
te presentie van de naerb beschreven Ge-
mynden *Abraham van Bart* woonen
te alhier ter eene en *Harmannus Brage*
W^{te} Timmerman en *Jonas Belyvenburgh*
W^{te} Messelaer byde mede woonende alhier
te andere zyde te kennen gevende dat hij
eerste Compt. hadde aembesceet en sy twee
laeste Compten hadde aengenoude. Sulcks
sy Compten Solacien by desen het sinner
en middel werck van syn eerste Compt.

Ruijden en Erven bes eene genaemt het
Groene Schilt en het andere genaemt
Ceulen staende aende oude Delft binnen
desd Isd en dat in Maniere te volgend
Conditien mitsgds volgend besteck daer van
gemaakt hier naer breder volgende
Beginnende ald volgt

Besteck naer welke sijn =
Abraham van Bart bestect het ardeffs loon
vant Metselwerck van 4 huys genaemt het
Groeneschilt ent huys genaemt Ceulen
staende aen het oude Delft

- 1 Ten eersten zalden aenneemer bovende poort aende Westgevel
of uatgangh vant huys genaemt t' Groeneschilt moeten utbreken
het kruiskozijn en back muur ter hoogte vande karsteen en zal hetsd
re weder onderstoppen en behoorlyck schoon wercken ook de gaeten in
de poort en by de zymuuren die doort wegreeminge vanden overwin-
meringh zoude zyn ofte mogen koomen en zal de geheele poort
over moeten verflaauwen op zyn kant en de goot verleggen en banoen
en parkjes leggen alles in takt tot genoegen vanden besteeders.
- 2 Nogh zalden aenneemer moeten maken op de achter plaats van het
selve huys nevens de gemeene scheffts muur van locken Davelloef een
West achtergevel ter breek van ruym 17 voet doek zal byden ingangh
van Ceulen wat met een leepen hoek moeten gemacht werden dese
gevel moet een steen dach zyn en met een behoorlyck fondament
geleyt werden en bovende straat of groodt hoogh moeten zyn ruym
20ten voet en 2 wangen tot dachkozijn
- 3 Nogh twee steens zymuuren daer in te verbuden het fundament en
de hoogte als voren langh yder 25 voet en zal de gevel en zy muu-
ren behoorlyck verbonden en ingekast moeten werden en een schoon
steen daer in gemacht moeten werden breedt $5\frac{1}{2}$ voet wydt 2 voet
Bruyten werck en hoogh bovend de Noek vant huys genaemt den
Kalkoenschen haer ent rechts staende bovend dach 4 en 3 steen en zal
op 2 verduyninge bovend de murene solders moeten maken tot separatie
vande 2 portals en 4 kaemers een kalve steens muur en zal alle
deze muuren moeten verbaayen en pleysteren en wel int loot en
recht werden en alle de gaeten moeten breken die tot balken
kozynen 4' zyn timmer of Metselwerck noodigh moghten be-
vonden werden ook mede de anchors moeten inkassen en bezorgen
en zal de kozynen en balken naer behooren moeten helpen stelle
en alles weder aenstoppen naerden eysch

- 4 Nogh zal den aennemer in de tegenwoordige Westgavel moete uit breken alle de kozyne, en weder sodanige gaeten breeken als aengeveert zal werden alle weder aenstoppen en pleijfieren en volraepen de gevel tot ondert dach afbreken en wederaenstoppen zelfs ook alle de oude venster gaeten ~~ook de harsteen en al wat van noenis affgaen~~ ^{by de drie deurkozynen daer in te stelle en aent te stoppen}
- 5 In en tusschen dese muuren te stellen een wenteltrap en een portael en finkas en 2 secreeten en drie stoofspofjes en een fornijps en een waetersteen en pomp met de bormput en pijpen daer toe en daer in te leggen een roo vloer en dese muuren te besetten met witte tegelties
- 6 In de binnkeuken de schoorsteen ~~boven en tusschen te de~~ ^{te verlijft by de zuygt als men} ~~soort~~ op 2 voetsen de gaeten in de Zuytmuur tot het stelle van de kozynen te breeken en alles daer t' nodigh is te helpen schooren, de kozynen te helpen stellen en weder aen te stoppen als mede ~~de gaeten tot de 3 deurkozynen in de zuytmuur~~ ^{in de zuytmuur} van de provisie kelder en deselve helpen stellen en weder aen te stoppen gelyk mede de Noortmuur alle de inhassinge te vallen en alles van binnen vol te raepen en te pleysteren nae den eysch
- 7 Nogh in de provisie kelder te maeken een roetmuurs boven de gront van de vloer een steen dick ter langhte van 24 voets niet de dwers muur saemegerehent de rook van de schoorstenen wat uit hakken dat een halve steen daer voor hanghaelt wende sonder daer aen te rachen het kozijn uit de Noortmuur te breeken en weder aen te stoppen als mede alle de inhassingen en gaeten ~~die daer in mochten bevonden werden~~ ^{die daer by} de gaeten tot de balken te breeken en te pleysteren nae den eysch
- 8 Nogh zal den aennemer moeten maeken op het oude fundament of op een nieuwt 200 nodigh bevonde wert een achter of tussche gevel dick 1 1/2 steen hoogh boven de vloer 20 voets met een aert hoogh boven de botten kelder behoorlyk in de zymuur en bevonde on daer in te helpe stelle 7 kozyne, en 2 waegje tot dachkozyn moeten maeken van bujten schoon gevoght en van binnen vol gerappt en gepleystert

- 9 Nogh op in de plaats of tuintie te repareren de zymuuren tot aen de nieuw te maeken schymmuur de rook affhakken en te verhelpen t' kozijn uit de Noortmuur te breeken alle inhassinge en gaeten te vallen en voorts aen ~~in de zuytmuur~~ ^{in de zuytmuur} een steen daer tegen op te haelen ~~en~~ langh ontrent 19 voets te rekenen uit de nieuwe Oostgavel en ter hooghte van 15 voets te meken uit de vloer van de botten kelder en dese muuren doorgaende te bewercken met een afschroetige rollaegh breekt 2 steen alle schoon gevoght bujten de bepleysterde muuren en met een dagge afgeset
- 10 Nogh te maeken een ~~dwers~~ schymmuur hoogh als de zymuuren en de rollaegh met een roef breekt 15 voets dick 3 1/2 steen van weder zyde schoon en aende Westzyde afgeset en aen de Oostzyde afgebrast, t' fundament aen te leggen op 3 1/2 steen alle de nieuwe muuron 1 1/2 voets boven de vloeren met een trasraem te maeken
- 11 Nogh in de provisie kelder te leggen een roode vloer als mede in de gangh en binnkeuken ook de plaeten, en onder rontom alle een tegeltie geset de kelderkozynen ende tuse trappen met de bujten muur en vloer op de botten kelder aen te stoppen met trasen leytische harsteen en een rollaegh nae den eysch
- 12 Nogh uit te breeken uit de ~~oude~~ Noortzymuur alle de oude kozynen en 4 kozynen daer in te breeken en noch 6 kozyne in de Zuytmuur te helpe stelle alle dese gaeten en kozynen weder aen te stoppen nae den eysch
- 13 Nogh te maeken op 2 verdiepingen een halfsteens muur onder een rulle en boven tegen de solders en balken wel aen te stoppen hoogh ontrent 7 voets en langh int geheel met de dwers muuron ontrent 130 of 140 voets tusschen dekozynen en besicht wel in te lassen alle vol te raepen en te pleysteren nae den eysch met een behoorlyk fundament ook de soomen op de boden solder en de bottenkelder te repareren nae den eysch

- 14 Nogh in Ceulen aftebreken de schoorsteene en muuren die nodig zullen bevonden werden om het werk te maeken nae de teykeningh ofte zoo aangewezen zal werden de rook van de schoorsteel te ~~behaleren~~ ^{af te voeren} zoo veel doerlyk is en de gaeten te stoppen nae den eysch ook van ~~den~~ ^{de} ~~schynen~~ ^{schynen} in de Westscheij muur ~~den~~ ^{te} te breeken 2 korzyne en te verstellen aen de kachel ende muur te stoppen de tegelties te setten
- 15 Nogh naer de rooyingh van het achterhuysje dataangewezen zal werden een steensmuur ter hoogte van ontrent 17 voet en langh 30 voet met de wrinkel haek te redden en een ~~schij~~ ^{muur} ~~ander~~ ^{daer} ~~op~~ ⁱⁿ en korzyne daer in te stellen
- 16 Nogh zal den aennemer moet verleggen 2 pypen en brengen deselve in de kachel en zal 2 pypen een uytgoot vande boeker kelder en een uit de regenbach moeten leggen staende in de muur te maeken provisie kelder en een uit de nieuw te maeken puit en zal dat aen de puit en pypen en stellen tot een fornuis en 3 stoofpotjes van nooden is moeten breeken en metselen de muuren tot de pompen moeten op haellen als mede tot de waestersteenen ^{ten vanden op serret} en zal deselve moeten helpen stellen en alle de utwaeteringen moeten maeken nae den eysch
- 17 Nogh de twee plaatsen aen te hoogen en te leggen met overlaken nte proportie vande tegewoordige de steen schoon te laeten maeken de puyn op te ruymen vant heel werk en te brengen op de kaly
- 18 Nogh de stoep voor Ceulen te verleggen van banden en tegels die aangewezen zullen werden
- 19 Den besteder zal leveren de steger deelen de stengende schaakels en de swijpenge ^{de} tot het maeken van het werk noodigh moghten bevonden werden en zal maer een buyten stelling gelyk mogen maeken

de aennemer Zal alles moeltig deluy dat het gelyc
 met de vordig beuoudig Zal maekig uit gelycmet faldig
 vande vordig beuoudig

20

Voorts zal den aennemer at zijn gereetschap moeten leveren die tot dit werck van nooden zijn ofte zal moeten hebben zelfs ladders ~~banen~~ en touwen manden en wat dies meer is en zal de hark en tras behooryk moeten laeten bouwen en by tyds laeten prepareren ten besten oorbair mengen daer t aangewezen zal werden en dat alles op zijn eygen dranch en gereetschap gcene uitgesondert en wel moeten bewerken en recht en ten keuren van M^{re} haer des verstaende en ten genoege van den Bestee der of dien hy daer toe zal stellen.

Besteck waer naer Sij

Abraham van Bant besteedt het arbeits loon van Timmerwerk opt erf van't huys genaemt het Groenseluit en vant erf van Ceulen zodals inde grontteekeningh eenigh sijn aengeweesen wert, begint met de muur te maeke schiepmuur en sterckt Westwaerts tot de gemeene muur van Jochem Dadelbeeg ende schrieffelt Zuytwaerts opt erf en huysinge genaemt Ceulen staende tusschen het oude Delft ende de Koorenmarkt

1 Ten eersten zal den aennehmer in de nieuwe Costachtergevel moeten maeken en stellen een deur kozijn hoogh $9\frac{3}{4}$ en breed $5\frac{1}{2}$ voet binnen werke $1\frac{1}{2}$ kalk hoogh $6\frac{1}{2}$ voet met een steene of hout onder de de de stulen swaar 4 en $6\frac{1}{2}$ de booven der pol 12 duym boven gebeloen en rechte tralen daer in, de deur sponge 2 duym met een duym deur met klampen en stopstukken daer toe spiegel gewys gepelt geplykert noch daer nevens te stelle een gemact kruyskozijn met vensters en raemen. Doek zullen behoorlyc alle moeten sluyten de tralen zullen daer ingemacht moeten werden en in te korte zoo het noodigh bevonden werdt en blinden daer in. Noch in dit gevel 4 nieuwe balkkozijn ofte van out hout tot gemeten van den bestekder de deerpels en stulen swaar als booven hoogh buyten werke voet breed voet in yder kozijn een glas en raem sponge en met een ront op de stulen en een out balkkozijn daer boven te repareren en raemen en vensters en blinden daer toe in de nieuwe kozijnen tralen en 2 goddingen in yder gat te maeken en te stellen na den eysch. Noch op dit gevel een muurplaet en slappers en hoek leepers en een kantstuk op yder gen gdringe aen te huijen

2 Nogh afschrieten een gangh ter hoogte van 9 en breite 20 voet onder en boven en inde miede een rubbe 4 en 5 en de plancke $3\frac{1}{2}$ duym geploecht en binne en buyten gladt geschaert noch in dit kelder te maeken een afschutsel van latten te schulpen van deelen breed 3 duym, de regels als vooren en twee stulen swaar als mede de muur plaet en langh en pinne en gaeten geuoght en geslooten en geplykert na den eysch hoogh 9 voet.

- 3 Nogh de bovedoerpel van 4 schoepende lichte inde foorde kelder te maeken en 2 stylen en een ondoordornel schuipende met yseren tralien en sponge en plantje nogh een raem of deuskoym met een sponge daer in de stylen laet met penne en onder gehuelt met een steekende kant met een meuw of oude deur daer toe
- 4 Nogh te maeken een meuw deurkozijn tot de trap inde gemeenelude hoogh $6\frac{1}{2}$ voet breed $2\frac{1}{2}$ voet met een dito tot de kelder en een tot de gangh die gerepareert en gestelt moeten werden met sponge ondoornel als aengewezen zal werden
- 5 Nogh te maeken twee schoorsteenmantels inde kokers zoo als aengewezen werden en schoorsteen plantjen daer op en een meuw lys daer toe ook de kozynen en pruij inde zuyst muur te maeken en te stellen met deuren en raemen en vensters of blinde en tralien op de of meuw zoo als aengewezen zal werden naementlijk een pruij een drie of vier lichte en twee deur kozyns nogh een dito kozijn
- 6 Nogh inde Westgevel een deurkozijn met een licht daer boven te maeken met een deur en blint daer toe als inde Oostgevel voorn te deunende tot den ingangh uit de poort en de voorpoort te repareren zoo aengewezen zal werden
- 7 Nogh inde ondeste verdiepingh en boven de pmiure kelder te leggen en hul te breken twee balken en 2 strykhouten de solders toe te maeken en te korten en inde schoorsteengabten een ent te lypen de trap gaete maeken nae den eyck
- 8 Nogh een verstecke trap, hoogh 10 voet en vall $6\frac{1}{2}$ voet de treden verdeelen nae den eyck dick 2 duym en te werken in kantier borden de kanten afgeschaeft als aengewezen zal werden op een tant in de stylen de trap en een wange te beschieten behoort lych geschaeft en geploecht en de oude trappen en het beschat daer annex aftebreken deselve te repareren en te stellen en leuninghjen daer toe te maeken. boven dito kelder en kinken te brengen onder de balken ~~in~~ sleutels langh 10 a 11 voet breed 10 dick 3 a 4 duym 2 yder met veeren en een met een bout boven gesloten nogh sleutels te leggen daer het noodigh bevonden zal werden
- 9 Nogh onder en boven tusschen de 2 solders de zymuuren te beschieten tegen de stantvencken en nae de lyn te werken en daer tusschen als mede onder yder strykhout te werken een styl zoodrick als die kunne valle ook aen de schoorsteen en deselve te beschieten met duym plantjen geploecht en een zij geschaeft int geheel langh

- ontrent 164 voet ^{ruym} doorgaende ruym 7 voet de herbede ingelecht ende daer ingevoght ook de hoeken van de herbede gestort en een herbed uitte nemen en tusschen de balken ondrigt tegen de solders onder en boven gevoght en klampen te brengen daer het noodigh geordeelt wordt
- 10 Nogh op de twee oude solders nae de lyn te werken solders van duym plantjen geploecht en geschaeft en op te reën langh ontrent 17 voet breed yder ontrent $5\frac{1}{2}$ voet de trapgaeten te waghken en luyken daer toe te maeken doch zullen dese solders en gangh tusschen yder kaemer gekort moeten werden
- 11 Nogh 10 enckelde lichten of kozynen te maeken breed $2\frac{1}{3}$ voet hoogh $1\frac{1}{2}$ en 2 voet en videren boven schuipende op een anderhalfsteens muur de stylen en derpels dick 4 duym met yseren tralien en sponge en blintjes gesloten en derpels te videren de buyte kanten inden kark ende de kanten en aen te voeren een waetenbord daer op
- 12 Nogh d' deurkozijn op een rubbe te maeken en 4 met duym plantjes onder swaer de stylen en boven de derpels off half 4 in 5 duym alle opgaende stylen hoogh en wydt met deuren en sponge en 4 klankgietjes gehange en gesloote zoo als aengewezen zal werden als mede de rubbens op de solders. nogh 3 dito kozynen ^{in de muur} 2 bolkozijn daeren met een raem en vast glas en tralien en blinden
- 13 Nogh op 10 kamers te maeken op yder een bedstee te beschieten tot de solders breed 3 a 4 voet langh 6 voet de voorsporage met een wet en om te steeken hoogh 20 duym boven 1 beslot ruym 6 voet de staende stukken 10 a 12 duym en de regels en bedplantje en de onderlaege nevens de schoorsteen beschooten ter ^{brek} ~~brek~~ van ruym 13 voet met een deck plantje daer op
- 14 Nogh te maeken of te vermaeken tot portaal trap en tinker tot de voorkeuken ent secreet 5 kozijn en 6 deuren met paneel en spiegels en groeve en geloveert hoogh en wydt nae den eyck 2 deuren met ~~plantjen~~ middelregels de wintjers ingelaeten met glaaude pijlasters en basis geijs boven een archietraf en kroonement ook mede plantjen in de tinker
- 15 Nogh 1 portaal inde blaauwe zaal te helpen maeken de trap uittebreken de solders te stoppen ~~als~~ nae den eyck

- 16 Nogh te stellen ruym een kertier van een oude wenteltrap in deselve ten oortoor te repareren en een versteek trap daer aan te maken met kartier borden en te beschieten
- 17 Nogh te maeken een turfhooker hoogte ontrent 22 voet onder 13 bove 16 duym vierkant binne werck de planck dick 1 1/2 duym boven een trefster daer op de kust breec 2 1/2 voet hoogh 15 voet boven en onder een reegel en 4 stylen daer in en te beschieten met 1 1/2 duym plank en voet en bovert een bree opslaende planck langh naeden eysch.
- 18 Nogh te maeken en te stellen 2 dubbelde en een enkelde pomptak mit kappen daer op
- 19 Nogh ree te maeken tot 3 verdiepinge 23 balken daer in te werken te veel houten tot de schoorsteen en 3 dito tot de trappen en 6 ton balkjes alle met pennae en gaeten en op tanden ingescheffelt zoo als aangewezen zal werden met 6 stryck houten.
- 20 Nogh op de onderste laaghe balken te leggen een nieuwe solder a 24 voet van 1 1/2 duym planken breec 17 voet met messinge en groeve en gladt geschaeft de naeden op te roen en gaeten te wachte naeden eysch.
- 21 Nogh daer boven te leggen 2 solders breedt yder en wijdt als vooren dreck 1 1/2 duym
- 22 Nogh 2 verstecke trappes te maeken hoogh yder ontrent 17 voet de treen dick tweeduym ende boomen of kantier borden naeden eysch en van achteren beschooten en leuninghties aende trapgaeten te maeken
- 23 Nogh 4 kozyne inde Zuydt muur boven de nieuwe keuken te maeken en te stellen met traliden raemen en blinde jaer toe nieuwe ofte oude daer toe te repareren naeden eysch 17 1/2 duym hoogh alle
- 24 Nogh te ontloopen 2 oude kaphouten deselve te repareren en te maek naeden eysch en zoo aangewezen ~~naeden eysch~~ ^{naeden eysch} met de spruyte en de boven gordingh met pennae en gaeten in de spruyte gewaecht de nock van boven ingeleyt de onderste gordingh de muur plaat en nock en slaepers behoort te gehielt en gesplest van out of nieuw hout en 2 hoekkepers en kantstukken daer op dit voorste werck afte spannen voor en achter met gordinge nock machelaars en sparron zoo als aangewezen zal werden.

- 25 Nogh 4 dach kozynen uit het oude dach te neemen en het dach alles toe te spannen 9 voet muur plaat te vernieuwen en dat dach kozijn daer op te stellen en te repareren
- 26 Nogh in het huys van Leulen afte breken de keuken en portael dat de helder onder en boven hetzelfde ten besten oortoor spijker schoon te maeken en het hout en yserwerck te brengen daer het aangewezen zal werden en dat naede teykeningh op dat de plaats vierkant bevonden werdt
- 27 Nogh 4 kaemerties te maeken met 1 portael zoo als inde teykening te zien is met de kozynen die daer toe noodigh zullen werden bevonden, de solders en bedsteeen te maeken met balken en reegels onder en boven en van binnen te beschieten met duym planken ont portael ende kaemerties te separeren met plancken en een blijk tot trapgoot en afte spannen en te sluyten nae proportie als de tegenwoordige zijn dat alles te breken en te vermaeken en te stellen naeden eysch en het dach afte spannen zoo als aangewezen zal werden
- 28 Den aenneemer zal al het oude hout en kozynen moete gebrijde repareren en inkorten, ook de deuren vensters en raemen en blinden en hangen en sluyten en stellen nae den eysch en het bolkozijn ende deurkozijn in de kachel verplaatsen ^{17 1/2 duym hoogh} ^{17 1/2 duym hoogh}
- 29 Den Timmerman zal al het timmerwerck dat noodigh bevonde werdt tot het gehele werck moeten helpen stellen en helpen stygeren en het kalk hock maeken, en dat breken moet breken en dat verdeelen moet verdeelen en ree maeken op dat de Metselaar niet behoeft te wachten, de legeringh tot de gooten maeken ende hooker en hangen als mede het goetje van Pennincks af dach en voorts alle de gooten die tot het gehele werck van nooden zijn en dat alles op zyn eygen drack en gereetschap en zal alles wel moeten spijkeren ancheren hangen en sluyten en dat gezien kan worden gladt schaeven en wel laeten bewercken de kozynen voerent, quellhonten spijkeren of de kozynen uithacken.

141

